

talent is overal

Meerjarenbegroting STAIJ 2020/2023

SAMEN
TUSSEN AMSTEL EN IJ
OPENBAAR PRIMAIR ONDERWIJS

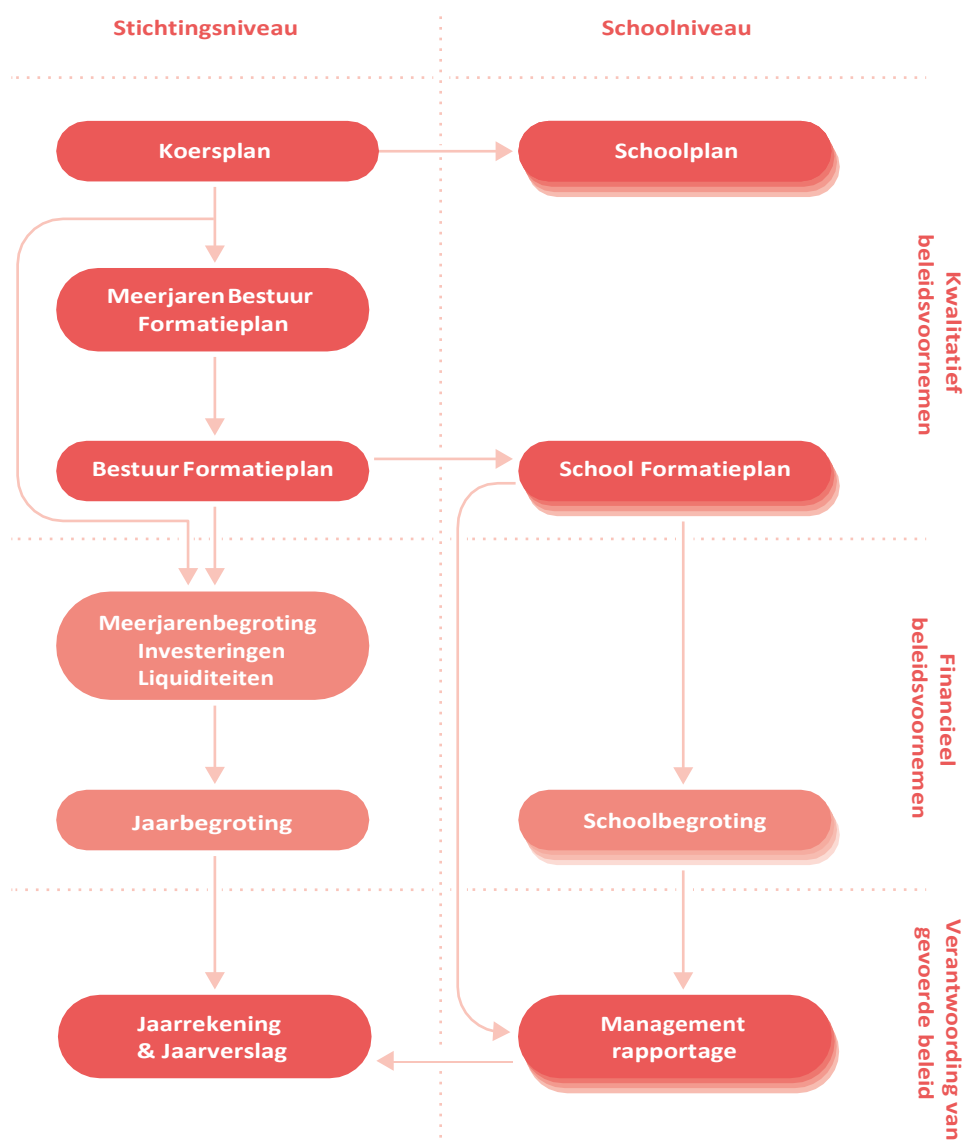
1. Inhoud

1.	Inhoud	2
2.	Inleiding	3
3.	Leeswijzer	5
4.	Gegevens van de stichting.....	5
4.1.	<i>Organisatie en bestuur</i>	5
4.1.1.	Bestuur en raad van toezicht.....	6
5.	Koersplan & Meerjarenbegroting.....	7
5.1.	<i>Financiën</i>	7
5.2.	<i>Huisvesting en Facilitair</i>	8
5.3.	<i>Personeel</i>	9
5.4.	<i>Ontwikkeling leerlingaantallen</i>	11
5.5.	<i>Conclusie</i>	13
6.	Begroting 2020-2023	14
6.1.	<i>Begroting 2020</i>	14
6.2.	<i>Meerjarenbegroting 2020-2023</i>	15
6.2.1.	Algemeen.....	15
6.2.2.	Baten	16
6.2.3.	Lasten	17
6.3.	<i>Investeringsbegroting 2020-2023</i>	19
6.4.	<i>Ontwikkeling liquiditeit 2019-2022</i>	20
6.5.	<i>Balans en Vermogenspositie 2018-2021</i>	21
6.5.1.	Ontwikkeling balans	21
6.5.2.	Ontwikkeling Kengetallen.....	22
6.6.	<i>Risicoanalyse 2020-2023</i>	24

2. Inleiding

Voor u ligt de begroting 2020 en de meerjarenbegroting 2021-2023 van “Samen tussen Amstel en IJ” Stichting voor Openbaar Primair Onderwijs (STAIJ) in Amsterdam Oost. De (meerjaren)begroting 2020-2023 staat niet op zichzelf, maar vormt een onderdeel van de totale planning & control cyclus van onze organisatie.

In deze paragraaf wordt de planning & control cyclus van onze organisatie weergegeven. Het is belangrijk om daar kennis van te nemen om op die manier de rol en het belang van deze meerjarenbegroting te kunnen plaatsen in het totaal van alle beleids- en verantwoordingsdocumenten.

De basis van het planning & control proces wordt gevormd door het Koersplan 2019-2023 van STAIJ. In dit koersplan hebben wij de ambitie uitgesproken om over te gaan op begrotingen per schooljaar en niet meer een combinatie van kalenderjaar(materieel) en schooljaar (formatie). Dat zorgt ervoor dat de formatie en materiële begroting in een integrale afweging met de schooldirecteur besproken worden. Dit zal voor schooljaar 2020-2021 plaatsvinden in het begin van 2020. Deze meerjarenbegroting vormt hierbij het financieel beleidskader, beleidsmatige uitwerking van onze voornemens zal dan niet meer plaatsvinden in deze meerjarenbegroting maar in de schooljaarbegroting 2020-2021. Het koersplan en de wijze van uitwerking van dit koersplan wordt toegelicht in hoofdstuk 5.

De meerjarenbegroting heeft een horizon van drie jaar en is een uiting en vertaling van het voorgenomen beleid. Onderdeel van de meerjarenbegroting is een investeringsbegroting alsmede een liquiditeitsbegroting die dezelfde tijdshorizon heeft.

De basis van deze meerjarenbegroting is gevormd door:

- De realisatie over voorgaande jaren voor de materiële kosten
- Het bestuursformatieplan 2019-2020 en de salarisbegroting over de maand september voor de doorrekening van de meerjarige salariskosten
- De 1-oktobertelling 2019 voor de meerjarenprognose leerlingen
- Begroten op basis van t=0 (basis leerlingaantal 1 oktober 2020)
- Het meerjarig onderhoudsplan (MJOP) voor de onderhoudskosten
- Geplande investeringen voor ICT, meubilair en leermiddelen

Deze begroting vormt het financiële kader waarbinnen de doelen uit ons koersplan gerealiseerd moeten worden. Het begrotingsproces is een continu proces van meerjarenbegroting opstellen, periodiek de financiële voortgang volgen middels diverse rapportages, nieuwe inzichten opnemen en dit alles vertalen in de nieuwe meerjarenbegroting.

Als onderdeel van dit document is de begroting 2020 opgenomen. Wij presenteren een begroting die qua exploitatie in 2020 uitkomt op een positief resultaat van bijna € 26.000. Na negatieve begrotingen van de voorgaande twee jaren begroten we dit jaar dus weer een begroting in evenwicht. Dit is het resultaat van de inspanningen van de schooldirecties die de financiële maatregelen zoals benoemd in de vorige meerjarenbegroting daadwerkelijk hebben doorgevoerd. Daarbinnen hebben wij de mogelijkheid gezien om in deze begroting opnieuw ruim € 200.000 op te nemen, dit als bijdrage voor een doorbetaalde studiedag van de circa 28 zijinstromers in beroep die binnen STAIJ aan het werk zullen zijn. Verdere financiële onderbouwingen zijn opgenomen in hoofdstuk 6 begroting.

In reguliere managementrapportages informeren wij over de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen en worden de bovengenoemde uitgangspunten uit de begroting 2020 strak gemonitord. Hierbij zal ook de in deze begroting opgenomen risicoparagraaf de revue passeren. Indien nodig wordt deze paragraaf geactualiseerd en worden de nieuwe inzichten in de lopende begroting verwerkt. De vastgestelde managementrapportages worden gepubliceerd op onze website.

Namens de raad van toezicht en het bestuur van STAIJ,

Amsterdam, 17 december 2019

Marianne Harten

Arnold Jonk

Voorzitter raad van toezicht

Bestuurder

3. Leeswijzer

Dit document bevat zowel de cijfers van de begroting 2020 als van de meerjarenbegroting 2021-2023. Deze begroting is kadervormend voor de nog op te stellen afzonderlijke schoolbegrotingen inclusief bestuursformatieplan. Deze zullen weer leiden tot de concern brede schooljaarbegroting 2020-2021. Kadervormend wil zeggen dat de som der delen van de afzonderlijke schoolbegrotingen dient te sluiten met deze begroting.

Deze schoolbegrotingen bestaan uit de begrotingen en formatieplannen per school en zullen begin 2020 opgesteld worden in samenwerking met de scholen. In deze schoolbegrotingen zal de beleidsmatige onderbouwing plaatsvinden van de plannen in het koersplan.

4. Gegevens van de stichting

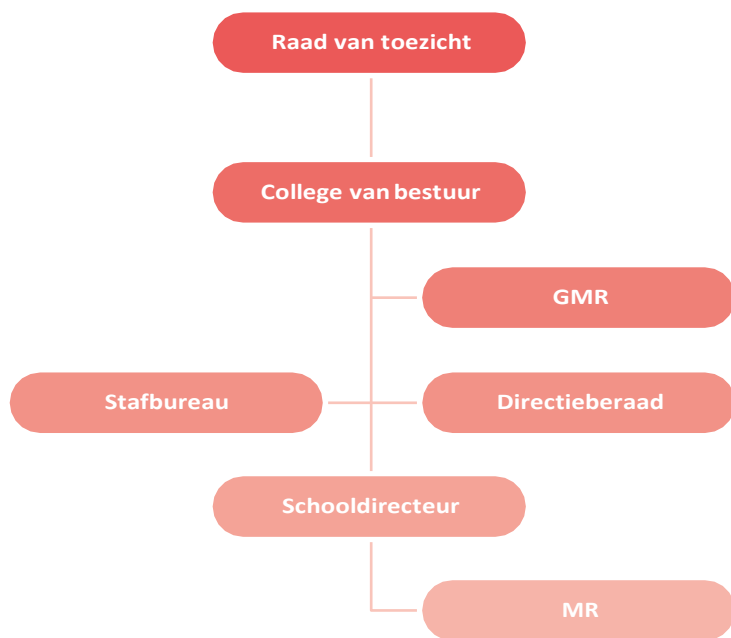
“Samen tussen Amstel en IJ” Stichting voor Openbaar Primair Onderwijs (STAIJ) is opgericht op 1 januari 2008 en wordt sinds 5 november 2014 statutair geleid door een college van bestuur, bestaande uit één bestuurder. De bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de bestuurder worden in de statuten en het toezichtkader geregeld. Dhr. Dr. A. Jonk is sinds 1 juli 2018 in dienst als bestuurder van onze organisatie.

De samenstelling van de raad van toezicht is als volgt:

Mw. Drs. H.M. Harten	voorzitter
Dhr. Drs. T.J.J. Stok	secretaris
Dhr. M.R. Kragten RA	lid belast met de portefeuille financiën
Dhr. Drs. P.V. Hamaker	lid
Mw. Drs. M.M.H. Brands MMO	lid belast met de portefeuille HRM

4.1. Organisatie en bestuur

STAIJ kent een organisatiestructuur waarbij de bestuurder eindverantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding van de organisatie. Als wettelijke toezichthouder treedt de raad van toezicht op. De raad van toezicht moet onder andere de meerjarenbegroting en het jaarverslag, waar de jaarrekening een onderdeel van uitmaakt, goedkeuren. Als externe toezichthouder fungeert de voltallige raad van de gemeente Amsterdam. Zij komen onder andere in beeld als de stichting voornemens is een school te sluiten of te openen.

4.1.1. Bestuur en raad van toezicht

De Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs vormt de basis van de organisatiestructuur en werkwijze van STAIJ. Er is een scheiding aangebracht tussen de functies van bestuur en intern toezicht. Deze zijn opgenomen in de statuten en het toezichtkader. Het schoolbestuur en de toezichthouder hebben een set afspraken gemaakt over de verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen de verschillende organen. Daarbij worden in beginsel de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie belegd (op het niveau van de schooldirectie). Doel van de hantering van de Code Goed Bestuur is om op een efficiënte, effectieve en transparante wijze de beleidsdoelstellingen te realiseren. De bestuurder en de raad van toezicht voeren minimaal zes keer per jaar overleg over de voortgang van de werkzaamheden.

STAIJ hanteert een planning- en control cyclus, waarin beleidsvoornemens vertaald in de begroting en het Koersplan (strategisch beleidsplan), worden bewaakt met behulp van managementinformatie. Hiervoor verschijnen periodiek managementrapportages. De raad van toezicht heeft een auditcommissie in het leven geroepen die zich richt op de interne controle en financiële processen. De horizontale verantwoording vindt plaats op schoolniveau, maar ook op bovenschools niveau via de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). Als stichting hechten wij er grote waarde aan om al onze stakeholders actief te betrekken bij onze verantwoording.

De belangrijkste taak van de bestuurder is het uitzetten van de beleidskaders waarbinnen de directeuren van de scholen het beleid verder dienen te concretiseren. Regelmatig vindt er een toetsing plaats of de uitgezette acties tot het beoogde resultaat hebben geleid. De raad van toezicht belegt hiertoe periodiek een vergadering met de bestuurder. De agenda en de notulen van deze vergaderingen worden op de website van STAIJ geplaatst.

5. Koersplan & Meerjarenbegroting

In de zomer van 2019 is het Koersplan 2019-2023 vastgesteld. In dit Koersplan worden de ambities voor de komende periode naar de samenleving helder gemaakt. Het Koersplan geeft het beleidskader weer waarin de koppeling gemaakt wordt met het primaire proces, het geven van hoogwaardig onderwijs, hoe de kwaliteit daarvan wordt getoetst en hoe de organisatie denkt in te spelen op zowel in- als externe ontwikkelingen.

Het Koersplan heeft als centraal thema: **“Talent is overal”** en is te vinden op https://samentussenamstelenij.nl/wp-content/uploads/2019/06/Staij_koers-def-web.pdf . De kernambitie is dat de scholen van STAIJ werken aan kwalitatief goed en betekenisvol onderwijs voor alle kinderen van Amsterdam Oost. De scholen zijn fijne en uitdagende plekken om te werken. Het koersplan is opgebouwd uit de volgende hoofdstukken:

- Aanbod
- Personeel
- Gemeenschap
- Lerende organisatie
- Randvoorwaarden

Deze pijlers zullen de komende jaren dienen als kapstok voor al onze beleidsstukken.

In het Koersplan worden de ambities vertaald naar concrete beleidsvoornemens. In de meerjarenbegroting zijn de middelen beschikbaar om deze beleidsvoornemens tot uitvoer te brengen. In de schooljaarbegroting 2020-2021 waarin ook het bestuursformatieplan is opgenomen, vindt verdere uitwerking plaats van deze punten. Hierbij zal wel binnen de financiële kaders geopereerd dienen te worden, zoals die in de meerjarenbegroting voor dit begrotingsjaar zijn vastgesteld. Dit betekent dat als er investeringen nodig zijn om bepaalde speerpunten te realiseren deze in de schooljaarbegroting zijn opgenomen. Hieruit blijkt tegelijkertijd hoe de organisatie denkt deze doelen te realiseren. Dit betekent dat de meerjarenbegroting ook een toetsend karakter heeft in de zin of de ambities financieel haalbaar zijn.

5.1. Financiën

STAIJ is een financieel gezonde organisatie. Door het voeren van een stringent financieel beleid is in voorgaande jaren ons vermogen voldoende aangegroeid om reserves te vormen. Het belang van reserves is de afgelopen twee jaren gebleken: tegenvallers konden opgevangen worden zonder de bedrijfsvoering in gevaar te brengen. Ook heeft STAIJ investeringen kunnen doen, zoals de ontwikkeling van nieuwe scholen. Reserves zijn immers geen doel op zichzelf.

Om te toetsen of wij over voldoende reserves beschikken hebben wij in 2019 een nota reservepositie STAIJ opgesteld. Doel hiervan was een streefwaarde te bepalen voor de aan te houden reserves. Met een dergelijke streefwaarde is een meerjarig begrotingsbeleid meer beleidsrijk en rationeel te voeren. Het beantwoordt immers de vraag of STAIJ op een moment te hoge of te lage reserves heeft,

en of er dus in het beleid en operatie andere keuzes gemaakt kunnen of moeten worden. Deze nota is in december vastgesteld door de Raad van Toezicht. De streefwaarde voor STAIJ bedraagt € 4 mln. De uitwerking van de nota is meegenomen in deze meerjarenbegroting.

5.2. Huisvesting en Facilitair

Net als het financiële proces is huisvesting een middel om het primaire proces te ondersteunen. Daarnaast vraagt de uitbreiding van de stad om het realiseren van nieuwe en vervangende locaties voor onderwijs.

Bestaande gebouwen

De gemeente werkt aan de eigendomsoverdracht van schoolgebouwen aan STAIJ. In dat kader is de overdracht van een deel van het gebouw aan de Tweede Boerhaavestraat 47 (Aldoende) in voorbereiding. Daarnaast wordt er leven in bestaande maar slapende Verenigingen van Eigenaren geblazen, ook op basis van een veranderende wetgeving. De verplichting om binnen de VVE gelden te alloceren voor gezamenlijk onderhoud, betekent dat een deel van het vermogen wordt verplaatst naar een externe organisatie (evenals het bijbehorend onderhoud). In het algemeen worden de gemeenschappelijke delen van gebouwen zo klein mogelijk gehouden.

In 2020 wordt verder gewerkt met het meerjarenonderhoudsplan uit 2018. Het onderhoud daarin wordt deels doorkruist door de verplichtingen om energiebesparende maatregelen te nemen in onze gebouwen. Deze hebben wel een gunstig effect op de exploitatie, maar vragen soms om vervroegde investeringen.

In 2019 is gedurende het jaar het beheer op gebouw Zeeburgereiland overgenomen vanwege de moeilijkheden die gezamenlijk beheer met de gemeente opleverden. Daar zijn in 2020 nog geen financiële gevolgen van te verwachten omdat wij dit jaar nog afrekenen tegen werkelijke kosten. Voor de volgende jaren moet een afspraak worden gemaakt waarbij duidelijk moet worden of het gebouw exploitabel is op basis van de Materiële Instandhouding die van het Rijk wordt ontvangen.

Nieuwe gebouwen

Daar waar de groei van de stad voorzien wordt, zijn er ten aanzien van de ontwikkeling van nieuwe gebouwen een aantal overwegingen die de voortgang bemoeilijken:

- De bouwprijzen zijn zodanig gestegen dat in vele gevallen (in de gehele stad) de bouw niet binnen het gestelde budget kan worden uitgevoerd. In gezamenlijkheid wordt gezocht naar oplossingen. Voor De Kleine Kapitein betekende dit in 2019 een tweede aanbestedingsronde en een aanpassing van het budget van gemeentezijde. In 2020 moet een start worden gemaakt met de aanbesteding van de gebouwen voor IKC Weespertrekvaart en MKC Centrumeiland.
- De gemeente Amsterdam heeft in veel gevallen geen grondpositie in de transitiegebieden. Dat bemoeilijkt het inzicht in de oplevering van woningen in een nieuwe wijk en daardoor de

vraag op welk moment een nieuwe school zou moeten starten. De leerlingengroei heeft een grote invloed op de exploitatie van een nieuw gebouw, dat immers wordt neergezet voor 400-500 leerlingen.

In de te bouwen Sluisbuurt hebben we besloten om, ten gevolge van het vertraagd ontwikkeltempo van de wijk, niet in te wonen bij de eerste school (ASKO). Wij zullen daar direct starten in een eigen gebouw. De behoefte daaraan zal waarschijnlijk pas na 2024 ontstaan. Wij hebben de keuze gemaakt om het schoolkavel te gebruiken dat het dichtst bij het kavel voor de VO-school is gelegen.

De bouw van IKC De Kleine Kapitein is vertraagd door een te hoge bouwinschrijving en een tweetal aangespannen bestuursrechtelijke procedures tegen de bouw van het IKC door een bedrijf in de buurt. Naar verwachting zijn alle publiekrechtelijke bezwaren behandeld rond 1 maart 2020, waarna de bouw kan aanvangen. Wij mikken op ingebruikname in de meivakantie van 2021.

Voor zowel Centrumeiland als Weespertrekvaart zijn de architecten aangetrokken en zijn we gestart met de ontwerpfase. Beide gebouwen zouden vanaf het voorjaar van 2021 in uitvoering moeten komen om medio 2022 in gebruik genomen te worden. In beide gebouwen werken we samen met Humankind (voorheen Humanitas) voor de vestiging van een KDV en BSO.

5.3. Personeel

Het personeelsbeleid zal uitgebreid toegelicht worden in de schooljaarbegroting (met formatieplan). Hier zal dieper ingegaan worden op de prangende actualiteiten en het lerarentekort. Hopelijk is er dan ook een CAO afgesloten. In deze paragraaf bespreken we kort de belangrijkste onderwerpen waarvoor we naast de reguliere geldstromen, geld gereserveerd hebben.

Reiskosten subsidie gemeente Amsterdam

Ook de gemeente is doordrongen van de ernst van het lerarentekort dat voor meerdere jaren een probleem zal opleveren en eveneens de kwaliteit en continuïteit van goed basisonderwijs in gevaar kan brengen. In 2017 heeft de gemeente Amsterdam extra subsidie toegekend om leerkrachten tegemoet te komen in de reiskostenvergoeding (tweejarige-vergoeding). Deze subsidie wordt ook in 2020 gecontinueerd.

Zijinstromers

Ook in 2020 en verder wordt het traject zijinstromers in beroep (ZIB) gecontinueerd. Hiervoor ontvangen wij een subsidie van de gemeente Amsterdam van € 80.000 per jaar en van het ministerie van OCW een subsidie van € 140.000 per jaar. Deze middelen worden grotendeels ingezet voor de begeleiding, studie, studiematerialen en coaching en assessment. Het bovenschoolse studieverlof wordt betaald vanuit STAIJ. In de huidige begroting is hier voor de komende jaren ruim € 200.000 opgenomen. Op dit moment wordt er een beleidsstuk geschreven waarin het gehele zijinstroom traject beter gestructureerd wordt.

Eigenrisicodragerschap en ziekteverzuim

Met instemming van de GMR en na overleg met het directiebestuur is besloten om vanaf 1 januari 2019 eigenrisicodragers voor het Vervangingsfonds (VF) te worden. Het ERD-schap duurt in ieder geval drie jaar. De belangrijkste redenen om deze stap te zetten zijn gelegen in het feit dat STAIJ door de stringente regelgeving van het VF extra uitgaven maakt, niet alle invallers declarabel zijn volgens het reglement en uit eigen middelen moeten worden betaald en het declaratie- en controleregime veel uitzoektijd en extra administratie vergt. Het ERD-schap biedt STAIJ de ruimte om tot alternatieve oplossingen te komen bij vervangingsvraagstukken mits het past binnen de vervangingsbudgetten die beschikbaar worden gesteld. In deze meerjarenbegroting is ruim € 1 mln. opgenomen om vervangingen te betalen. Begin 2020 zal het eerste jaar Eigenrisicodragerschap geëvalueerd worden met de directies.

De Brede Selectie

Het komende jaar zal De Brede Selectie, de invalpool van de Federatie Openbaar Primair Onderwijs, een doorontwikkeling maken. De context van het lerarentekort maakt een vernieuwde aanpak noodzakelijk. Het doel: scholen op zoek naar invulling van tijdelijke vacatures matchen met leerkrachten die graag flexibel werken. De doelgroep betreft primair, maar niet uitsluitend, bevoegde groepsleerkrachten. Vakleerkrachten, onderwijsassistenten behoren bijvoorbeeld ook tot de doelgroep.

De voor deze vernieuwing benodigde investeringen zullen in Federatie-verband worden gedaan.

Formatie

De formatie van een school wordt bij STAIJ toebedeeld op grond van wat een school nodig heeft (T) en niet waar de financiering van de stichting op gebaseerd is (T-1). Met andere woorden: het aantal leerlingen per 1 augustus bij aanvang van een komend schooljaar is leidend voor de formatietoekenning en niet het aantal leerlingen op grond van 1 oktober van het voorgaande schooljaar.

Zowel de zwangerschapsvervangingen, het ouderschapsverlof alsmede de duurzame inzetbaarheid worden op schoolniveau ingeboekt.

De afdracht aan de bovenschoolse organisatie en het stafbureau wordt berekend volgens het principe dat deze bovenschoolse kosten op basis van het leerlingaantal van 1 oktober voorafgaand aan het kalenderjaar worden doorberekend aan de scholen. Deze werkwijze is afgestemd met de directies en de Raad van Toezicht.

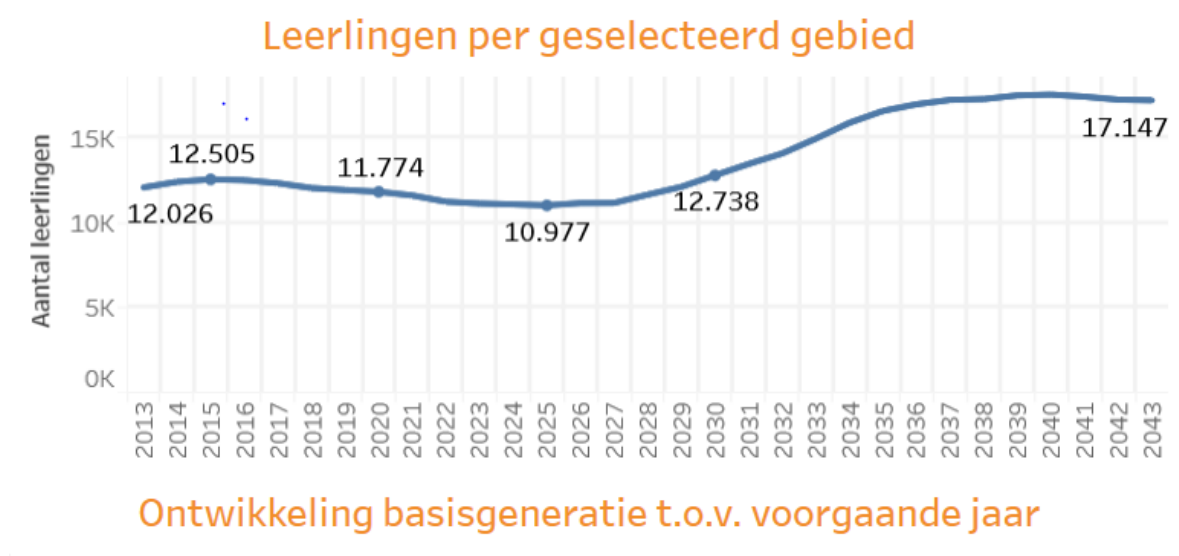
Detailonderbouwing over deze inzet zal plaatsvinden in de schooljaarbegroting.

5.4. Ontwikkeling leerlingaantallen

De financiering van het primair onderwijs is gebaseerd op het aantal leerlingen of leerling categorieën per school. Jaarlijks wordt op 1 oktober het aantal leerlingen geteld. In april van het jaar daaropvolgend stelt het ministerie van OCW de bedragen per leerling vast. Het aantal leerlingen vermenigvuldigd met het bedrag per leerling bepaalt de hoogte van de financiering voor het komende schooljaar, deze financiering wordt ook wel lumpsum genoemd. Uitzondering hierop betreft het bedrag voor de materiële instandhouding, dit bedrag wordt namelijk per kalenderjaar vastgesteld.

Omdat het aantal leerlingen bepalend is voor ruim 80% van de totale inkomsten van STAIJ, is het voor de begroting van belang om een goede prognose op te stellen van het aantal leerlingen in de komende jaren. Bekend is wanneer deze leerlingen uitstromen na groep 8. Instroom in groep 1 is bekend op basis van inschrijving en door het nieuwe toelatingsbeleid (redelijk) inzichtelijk voor het komende jaar. Zij-instroom en zij-uitstroom (bijvoorbeeld verhuizing) is lastiger in te schatten. De leerlingenprognoses voor de peildata 1 oktober 2020 tot en met 1 oktober 2022 zijn in november 2019 door de schooldirecteuren en de bestuurder opgesteld.

Naast de inzichten op schoolniveau wordt op stichtingsniveau ook naar de leerlingenprognose gekeken. Daarbij hebben we dit jaar gebruik gemaakt van de gegevens van de gemeente.

Bron: https://public.tableau.com/profile/po.ohv#!/vizhome/Basisgeneratiedashboards_0/Homepage

Cruciaal voor de analyse is in hoeverre de collega-schoolbesturen zich in ons stadsdeel manifesteren. Naast de scholen die onder onze stichting vallen, hebben andere besturen vijftien scholen in dit gebied. De hier bedoelde scholen behoren tot de scholengroepen van AMOS (5), ASKO (4), ABSA (3), Esprit Groep (1), KBA Nieuw West (1) en As-Siddieq (1). Deze bijzondere scholen zijn gevestigd in de wijken IJburg, inclusief Zeeburgereiland (6), Oostelijk Havengebied (2), Indische Buurt (3), Watergraafmeer, inclusief Overamstel (3) en Oud-Oost (2). Of dit volgend jaar ook zo zal zijn weten we nog niet. Niet alleen STAIJ kijkt naar het scholenbestand, dat doen andere besturen ook. Zo is

eind schooljaar 2018-2019 door een collega bestuur een school gesloten. Net zoals STAIJ al eerder de sluiting van OBS Olympus aankondigde.

Uitgangspunt van onze prognose is dat STAIJ in zijn totaliteit circa 50% van het aantal leerlingen heeft in ons voedingsgebied. Dat is al enige jaren een stabiel gegeven. De verdeling over scholen van deze leerlingen is onzekerder.

Zoals elk jaar zijn er ook op schoolniveau leerlingenprognoses opgesteld. Deze prognoses zijn op basis van de bestaande aanmeldingen op school en de verwachte uitstroom in samenspraak met de bestuurder en de controller gemaakt door de schooldirecties. De prognoses voor de jaren 2019-2020 zijn als volgt waarbij 2018 de vastgestelde telling betreft en de 2019 de voorlopige telling:

Prognose ontwikkeling leerlingaantallen STAIJ 2018-2023

	okt-2018	okt-2019	okt-2020	okt-2021	okt-2022	okt-2023
18UR-Aldoende	403	398	403	399	404	405
19AI-De Kaap	140	141	136	131	132	135
19AQ-De Dapper	153	160	166	168	171	174
19AQ01 - OBS de dapper vrije school	56	99	140	168	196	221
19CH00-Flevoparkschool	282	295	279	273	255	244
20SJ-Linneauschool *	123	79	67	43	22	24
20TV-4e Montessori Pinksterbloem	387	384	393	392	388	395
20TW-5e Montessori Watergraafsmeer	598	589	596	586	579	579
20WT-Het Spectrum	118	126	120	120	120	120
20YG-De Meer Dalton	485	473	475	475	450	439
20ZG00-Indische Buurtschool	247	251	247	228	230	228
20ZG01-Bataviaschool	117	108	120	120	120	120
20ZH-De Kraal	411	417	411	408	381	352
22LE-8e Montessori Zeeburg	317	301	297	287	272	262
27LT-Olympus	139	38	18	0	0	0
27YK-Kleine Kapitein *	212	171	131	85	74	88
28BA-Montessori Steigereiland	609	588	549	526	494	458
29UA-Laterna Magica	726	739	731	718	704	699
30PM-IKC Zeeburgereiland	207	227	260	263	256	260
30UP-Montessori De Amstel	229	254	279	297	308	309
99AA Nieuwe school centrumeiland				52	30	75
99BB Nieuwe school sluisbuurt				78	82	52
Totaal prognose STAIJ	5959	5838	5818,2	5.817	5.668	5.639
Prognose Gemeente stadsdeel OOST	11994	11876	11774	11558	11191	11086
Geprognoseerd aandeel STAIJ	5959	5938	5887	5779	5596	5543
Afwijking Prognose STAIJ - Prognose gemeente	0	-100	-69	38	73	96

Het aandeel van STAIJ voor wat betreft het aantal leerlingen per wijk verschilt sterk. Dit percentage loopt uiteen van bijna 87% in Oud Oost tot bijna 43% op IJburg. Dit heeft alles te maken met het aantal scholen per wijk van onze collega-besturen.

Op basis van de prognoses lijkt het leerlingenaantal, in tegenstelling tot hetgeen we vorig jaar dachten, de komende jaren met in totaal zo'n 6% te dalen. Dit volgt ook de trend van totaal Amsterdam, alsmede Amsterdam-Oost. De jaren erna zal het aantal leerlingen in ons stadsdeel dan weer gaan stijgen. Tussen de scholen zijn onderling grote verschillen in groei en krimp zichtbaar. De groeischole als Montessorischool de Amstel en MKC Zeeburgereiland en de Vrije school in de Dapper groeien gestaag terwijl andere scholen een significante daling doormaken of stabiel blijven. Een aantal scholen blijft overigens stabiel omdat ze jaar op jaar zoveel inschrijvingen hebben, dat de school vol is.

In leerlingenaantallen spelen de economische hoogconjunctuur en de hoge huizenprijzen in Amsterdam zeker een rol. In de risicoparagraaf is deze ontwikkeling opgenomen. In het licht hiervan is ook interessant om te melden dat volgens een rapport van het Centraal Bureau voor de Statistiek

(CBS) uit november 2017 maar liefst 40% van de gezinnen uit Amsterdam vertrekt voordat het oudste kind de vierjarige leeftijd heeft bereikt. Met dit cijfer is Amsterdam koploper in Nederland en vooral gelet op het feit dat er steeds minder vaak gezinnen met kinderen de plek innemen van de verhuizers, maar alleenstaanden of expats, is de prognose van het aantal leerlingen in Amsterdam een zeer ongewisse zaak.

In bovenstaande prognose zijn de nieuwe groeigebieden Sluisbuurt, Cruquiusgebied, Amstelkwartier en de nieuwe eilanden bij IJburg gedeeltelijk meegenomen. In deze gebieden worden naar schatting bijna 15.000 nieuwe woningen gebouwd, waardoor het aantal leerlingen in sommige wijken in het Stadsdeel Oost in de komende jaren zal toenemen.

Naar verwachting kunnen wij komend jaar preciezer ingaan op de consequenties van deze groeicijfers. Op dit moment is zeker dat Daltonschool De Kleine Kapitein in 2021 gaat verhuizen van De Kop van JAVA naar de nieuw te ontwikkelen wijk Cruquiusgebied. De verplaatsing van de Linnaeusschool naar de Weespertrekvaart in 2022 zal eveneens een extra aanwas van leerlingen betekenen. De toekenning van het stichtingsrecht van de scholen op Centrumeiland en in de Sluisbuurt zal ook zorgen voor extra leerlingen.

5.5. Conclusie

Zoals is op te maken uit de voorgaande paragrafen, heeft Amsterdam Oost de komende jaren te maken met een daling van het aantal leerlingen. De verschillen per buurt en daarmee voor de scholen van STAIJ zijn echter groot.

De verwachte ontwikkelingen hebben gevolgen voor STAIJ op zowel het financiële vlak als ook voor het personeelsbeleid. Bijvoorbeeld voor de groeibekostiging. Deze additionele bekostiging wordt niet per individuele school berekend, maar voor het geheel van de stichting. Gezien de verwachte daling is deze de komende jaren ruim verlaagd. De leerling-fluctuaties zijn verwerkt zowel in de personele baten als in de lasten. Bij het opstellen van de schoolbegrotingen 2020-2021 zullen de scholen beleidskeuzes maken hoe zij deze dalingen respectievelijk stijgingen verwerken in hun schoolbegrotingen.

Uiteraard kunnen er zich de komende jaren verschillende ontwikkelingen voordoen die de bovengenoemde verwachtingen en prognoses in een ander daglicht plaatsen. Veranderingen in de woningmarkt kunnen ertoe leiden dat meer of minder gezinnen in Amsterdam wonen. De huidige druk op de bouwmarkt kan leiden tot vertragingen in het realiseren van nieuwe schoolgebouwen die wel nodig zijn.

Door de analyse van de leerlingenprognoses ieder jaar te actualiseren, zijn wij in staat om op tijd maatregelen te nemen en in te spelen op eventuele groei of krimp van het aantal leerlingen. De gemeente Amsterdam monitort zelf ook met grote regelmaat het te verwachten aantal leerlingen op wijkniveau, gegevens die we steeds zullen verwerken in onze prognoses.

6. Begroting 2020-2023

In dit hoofdstuk staan de financiële kengetallen centraal. De cijfers voor de jaren 2020-2023 worden gepresenteerd en uitgebreid toegelicht. Vervolgens passeren de investeringsbegroting, de ontwikkeling van de liquiditeit, de balans, de vermogenspositie en de verwachte meerjarige ontwikkeling van het personeelsbestand de revue.

6.1. Begroting 2020

	Werkelijk 2018	Begroting 2019	Prognose 2019	Begroting 2020
3.1 (Rijks)bijdragen OCW	36.878.570	36.742.393	37.425.307	37.593.101
3.2 Overige overheidsbijdragen	3.706.742	2.896.923	3.137.728	3.555.858
3.5 Overige baten	1.425.745	1.107.469	913.800	1.292.380
Totaal BATEN	42.011.057	40.746.785	41.476.835	42.441.339
4.1 Personele lasten	35.486.850	34.657.913	35.166.408	34.876.929
4.2 Afschrijvingen	885.917	931.718	939.115	970.990
4.3 Huisvestingslasten	3.247.873	3.073.670	3.138.595	3.129.160
4.4 Instellingslasten	3.180.736	2.793.842	2.758.892	3.438.699
Totaal LASTEN	42.801.376	41.457.143	42.003.010	42.415.778
Saldo BATEN en LASTEN	790.319-	710.358-	526.175-	25.561
5.1 Financiële baten	517	-	3.500-	-
5.2 Financiële lasten	5.659	-	-	-
Saldo FINANCIËLE BATEN en LASTEN	5.142-	-	3.500-	-
EXPLOITATIESALDO	795.461-	710.358-	529.675-	25.561

6.2. Meerjarenbegroting 2020-2023

	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
3.1 (Rijks)bijdragen OCW	37.593.101	37.632.105	37.887.518	37.666.589
3.2 Overige overheidsbijdragen	3.555.858	3.466.193	3.392.403	3.379.194
3.5 Overige baten	1.292.380	1.295.100	1.260.098	1.239.199
Totaal BATEN	42.441.339	42.393.398	42.540.019	42.284.982
4.1 Personele lasten	34.876.929	34.982.433	35.169.716	34.743.331
4.2 Afschrijvingen	970.990	970.206	959.244	952.287
4.3 Huisvestingslasten	3.129.160	3.001.643	3.089.409	3.110.409
4.4 Instellingslasten	3.438.699	3.365.012	3.263.868	3.379.535
Totaal LASTEN	42.415.778	42.319.294	42.482.237	42.185.562
Saldo BATEN en LASTEN	25.561	74.104	57.782	99.420

6.2.1. Algemeen

De meerjarenbegroting is op basis van bestaand beleid en de meest actuele ontwikkelingen opgesteld. Als basis dienen de negentien afzonderlijke schoolbegrotingen, inclusief de begroting van het stafbureau en de bovenschoolse begroting. In de managementrapportages leggen wij verantwoording af over de voortgang van deze begroting.

In deze meerjarenbegroting zijn de volgende uitgangspunten meegenomen:

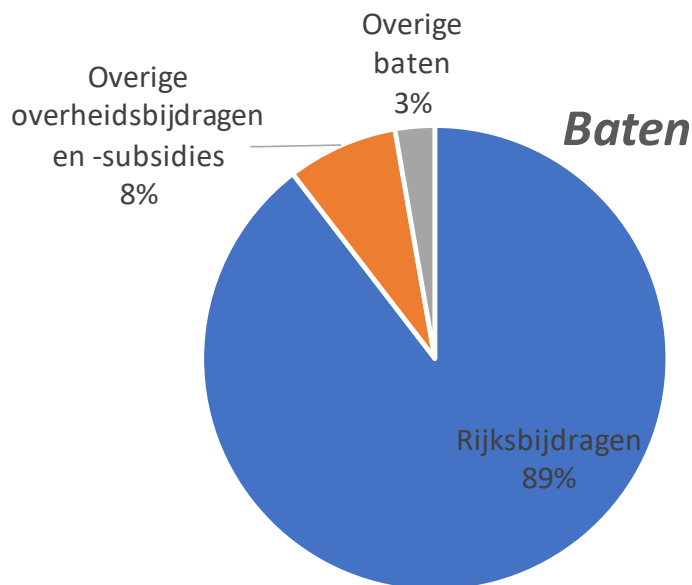
- De bekostigingsgegevens primair onderwijs, conform de meest recente publicatie in de Staatscourant.
- Inboeken van groei-informatie.
- Inkomsten en uitgaven in het kader van de Voorziening Lokaal Onderwijs Amsterdam (VLOA) en overige gemeentelijke subsidies.
- De loonkosten op basis van 1 november 2019 met doorberekening van de periodieken per 1 augustus van de aankomende schooljaren.
- Een geprognosticeerde daling van de personele lasten in verband met de doorgevoerde leerlingendaling.
- Conform 2018 het doorvoeren van het Eigen Risicodragerschap voor ziektevervangingen (ERD).
- Een stijging van de premie voor het Participatiefonds van 4,0% naar 4,2%.

- Dotaties aan de voorziening groot onderhoud ¹ van € 365.000 per jaar en een dotatie van € 75.000 in verband met eventuele afwijzingen van de instroomtoetsen bij het Participatiefonds en te betalen transitievergoedingen in het kader van de intrede van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB).
- Er is geen rekening gehouden met een verhoging van de pensioenpremie.
- Vlak na het gereedkomen van deze begroting is er een nieuwe CAO afgesloten voor het primair onderwijs. Deze gaat in per 1 januari 2020 en is nog niet meegenomen in deze begroting. Een deel van de middelen ter dekking van deze CAO zijn echter al in 2019 ontvangen en zullen als bestemmingsreserve meegenomen worden naar 2020.
- Afdracht bovenschoolse kosten per school per leerling op basis van 1 oktober telling t-1.

Op basis van deze uitgangspunten wordt de begroting over het jaar 2020 afgesloten met een klein positief resultaat van bijna € 26.000.

Wij verwachten in 2021 een positief resultaat van € 74.001, in 2022 een positief resultaat van bijna € 58.000 en in 2023 een positief resultaat van bijna € 100.000. Deze overschotten zijn minimaal en zorgen ervoor dat de vermogenspositie van STAIJ bij de gestelde streefwaarde blijft.

6.2.2. **Baten**

---

¹ Schoolbesturen mogen ook over 2020 de voorziening groot onderhoud op dezelfde wijze opbouwen als voorgaande jaren. Op verzoek van OCW en de Raad van de Jaarverslaglegging zal een werkgroep advies uitbrengen op welke wijze deze voorziening in de toekomst moet worden opgebouwd.

Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen zijn opgebouwd uit de componenten van personele bekostiging (lumpsum) inclusief onderwijsachterstandenbeleid (OAB) en de inkomsten materiële instandhouding. Daarnaast worden hier de inkomsten in het kader van Passend onderwijs opgenomen. Verder zijn hier nog een aantal individuele Rijkssubsidies opgenomen zoals de vergoeding voor vreemdelingen, bestemd voor de Bataviaschool, de subsidies voor Zij-instromers en opleiden in de school.

De extra middelen die beschikbaar komen voor salarisverhoging zijn nog niet verwerkt in deze begroting. Dit omdat we, op het moment van opstellen van deze begroting nog veel onzekerheden zijn over de nog af te sluiten CAO.

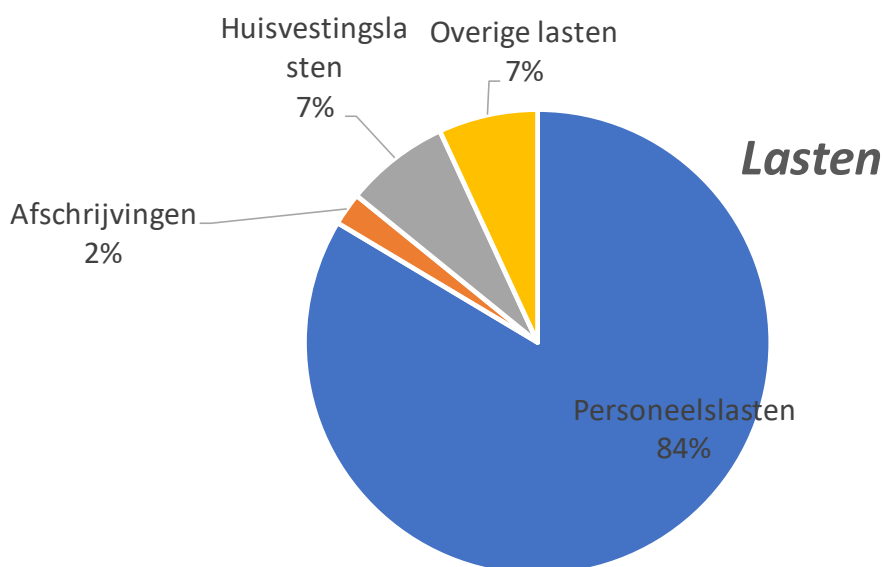
Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen is structureel de VLOA-subsidie van de gemeente Amsterdam opgenomen. Het betreft subsidies voor, bewegingsonderwijs, beeldende vorming, conciërges, burgerschapsvorming, vroegschoolse educatie, en kansenaanpak. Verder zijn onder deze post de structurele vergoedingen van de gemeente voor het beheer en de exploitatie van de gymzalen gerangschikt. Verder zijn wij trots dat wij voor de Dapperschool en de Indische Buurtschool voor vier jaar lang een subsidie ontvangen van in totaal € 1,2 mln., per jaar € 300.000. Dit is de zogenaamde PIEK-subsidie (Professionaliseren, Innoveren, Excelleren, Kansen bieden). Deze subsidie is beschikbaar gesteld door de gemeente Amsterdam ter bevordering van de kansengelijkheid in Amsterdam.

Overige baten

De overige baten hebben betrekking op de inkomsten uit verhuur, tussenschoolse opvang, detachering van personeel en de gelden voor de begeleiding van Cluster 2 leerlingen.

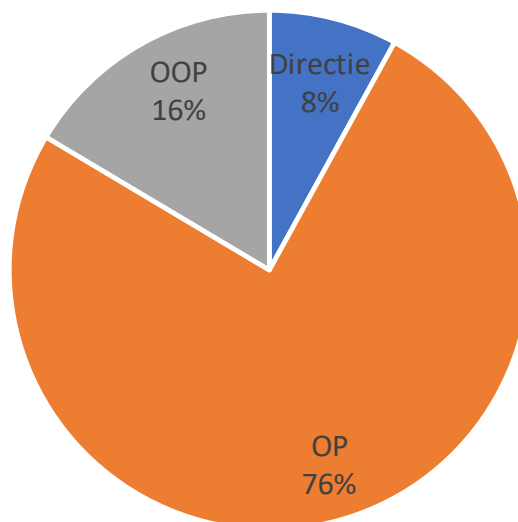
6.2.3. Lasten

Personele lasten

Bij de post personele lasten is rekening gehouden met de oplopende loonkosten. De loonkosten zijn op individueel niveau doorgerekend. De vaste periodieken zijn opgenomen in de loonsom. Doordat STAIJ de t=0 systematiek toepast, zijn bij de scholen met dalende leerlingenaantallen de loonkosten verlaagd met het bedrag wat door de t=0 systematiek wordt veroorzaakt. Een deel van deze mutatie wordt ingezet bij de groeischolen. Het overige deel wordt gebruikt om de loonstijging en de totale krimp op te vangen. Verder vallen onder de personele lasten de externe kosten voor de uitvoering van de arrangementen voor Passend Onderwijs, kosten voor extern personeel die ingezet worden voor de VLOA-subsidies alsmede reserveringen voor inhuur bij calamiteiten.

Loonkosten naar functiegroep

Afschrijvingen

De afschrijvingen voor 2019 zijn gebaseerd op de afschrijvingen op de huidige activa en afschrijvingen op investeringen, conform het door de scholen opgestelde investeringsplan. Bij de berekening van de afschrijvingen in 2021-2022 gaan wij ervan uit dat de vrijvallende afschrijving minimaal weer geïnvesteerd wordt. Hierdoor blijven de afschrijvingskosten voor leermiddelen, ICT en meubilair de komende jaren nagenoeg gelijk.

Huisvestingslasten

De begroting van de huisvestingslasten over de jaren 2019-2022 is gebaseerd op contracten

met leveranciers, het MJOP en ervaringscijfers uit voorgaande jaren. Om de voorziening dekkend te houden, wordt er jaarlijks € 365.000 aan deze voorziening toegevoegd door middel van een onttrekking uit de exploitatie. Het MJOP is herzien in 2018 en de voorziening is hierbij dekkend voor de komende 5 jaar. Jaarlijks zal bekeken worden of de dotatie nog afdoende is of dat deze op basis van het uitgavenpatroon bijgesteld moet worden. Wanneer wordt gekeken naar de ontwikkeling van de stand van de voorziening zal dat vanaf 2024 moeten gebeuren.

Overige Lasten

De begroting van de overige lasten over de jaren 2019-2022 is afgeleid uit contracten met leveranciers en ervaringscijfers uit voorgaande jaren. Per post is er op basis van de historische gegevens een prognose gemaakt van de te maken kosten. Hierbij is rekening gehouden met groeiende scholen, maar ook met krimpende scholen.

6.3. Investeringsbegroting 2020-2023

De investeringen in ICT, leermiddelen, inventaris en apparatuur zijn afkomstig uit de investeringsbegrotingen van de scholen. Bij de investeringen ICT wordt er zoveel mogelijk aangesloten bij het ICT-onderhoudsplan. Als gevolg hiervan zijn er bij een aantal scholen extra investeringen begroot. Voor de jaren na 2019 is een inschatting gemaakt van de investeringen, mede gelet op de afschrijving die vrijvalt. Hierdoor blijven de afschrijvingslasten meerjarig op een gelijk niveau.

Investerings	Prognose 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Inventaris en apparatuur	21.000	-	-	-	-
Meubilair	105.877	36.500	7.500	127.500	-
ICT	318.800	320.000	802.500	605.000	403.500
Leermiddelen	377.501	191.500	58.500	78.500	170.000
Overige Materiele Vaste Activa	-	-	-	-	-
Totaal Investerings	823.178	548.000	868.500	811.000	573.500
Afschrijvingen					
Inventaris en apparatuur	24.115	36.701	33.484	30.162	22.276
Meubilair	142.085	159.112	158.275	150.741	151.650
ICT	543.703	551.021	550.915	550.813	550.804
Leermiddelen	172.144	219.919	223.295	223.291	223.320
Overige Materiele Vaste Activa	3.871	4.237	4.237	4.237	4.237
Totaal Afschrijvingen	885.918	970.990	970.206	959.244	952.287

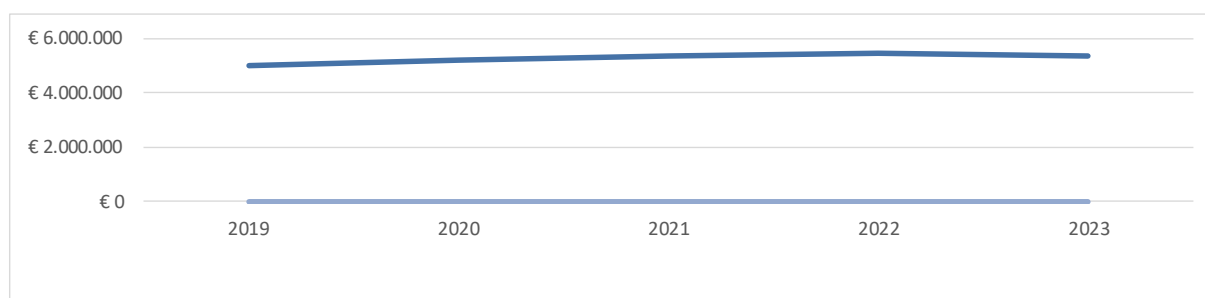
6.4. Ontwikkeling liquiditeit 2019-2022

Op basis van een kasstroomoverzicht is onderstaand de verwachte ontwikkeling van de liquiditeiten per kalenderjaar opgenomen. Als basis voor dit overzicht dient de achterliggende meerjarenbegroting.

	Prognose 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Saldo baten en lasten	526.175-	25.561	74.104	57.782	99.420
Overige mutaties eigen vermogen					
Aanpassingen voor:					
- Afschrijvingen	939.115	970.990	970.206	959.244	952.287
- Mutaties voorzieningen	130.437-	248.652-	19.042-	112.948-	557.694-
Veranderingen in vlottende middelen					
- Vorderingen	-	-	-	-	-
- Schulden	-	-	-	-	-
Kasstroom uit bedrijfsoperaties:					
- ontvangen interest	-	-	-	-	-
- betaalde interest	3.500-	-	-	-	-
	279.003	747.899	1.025.268	904.078	494.013
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings in immateriële vaste activa		-	-	-	-
Investerings in materiële vaste activa	823.178	548.000	868.500	811.000	573.500
Overige investeringen in financiële vaste activa		-	-	-	-
	544.175-	199.899	156.768	93.078	79.487-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden		-	-	-	-
Mutatie liquide middelen	544.175-	199.899	156.768	93.078	79.487-
Beginstand liquide middelen	5.542.452	4.998.277	5.198.176	5.354.944	5.448.022
Mutatie liquide middelen	544.175-	199.899	156.768	93.078	79.487-
Eindstand liquide middelen	€ 4.998.277	€ 5.198.176	€ 5.354.944	€ 5.448.022	€ 5.368.535

Onderstaande grafiek geeft de ontwikkeling van de liquiditeit aan van STAIJ. Met deze begroting blijft STAIJ een gezonde organisatie met voldoende liquide middelen op de bank.

Ontwikkeling Liquiditeit STAIJ 2019-2023

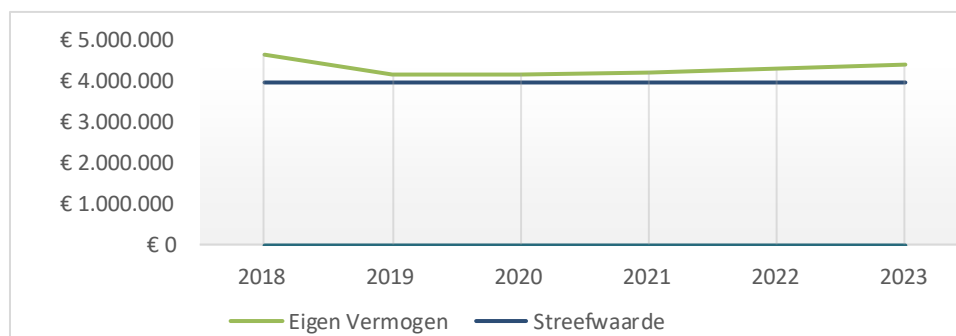
6.5. Balans en Vermogenspositie 2018-2021

6.5.1. Ontwikkeling balans

	Werkelijk 2018	Prognose 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Vaste activa						
Materiele vaste activa	4.211.966	4.149.226	3.726.236	3.624.530	3.476.286	3.097.499
Vlottende activa						
Vorderingen	2.750.167	2.750.167	2.750.167	2.750.167	2.750.167	2.750.167
Liquide middelen	5.542.452	4.998.277	5.198.176	5.354.944	5.448.022	5.368.535
Totaal Activa	12.504.585	11.897.670	11.674.579	11.729.641	11.674.475	11.216.201
Eigen vermogen	4.680.082	4.150.407	4.175.968	4.250.072	4.307.854	4.407.274
Voorzieningen	1.717.166	1.639.926	1.391.274	1.372.232	1.259.284	701.590
Kortlopende schulden	6.107.337	6.107.337	6.107.337	6.107.337	6.107.337	6.107.337
Totaal Passiva	12.504.585	11.897.670	11.674.579	11.729.641	11.674.475	11.216.201

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat onze vermogenspositie ten opzichte van 2018 door het geprognoseerde verlies stevig is gedaald. Echter door deze begroting in uitvoering te nemen blijven we rond de in de nota reservebeleid STAIJ gehanteerde streefwaarde van € 4 mln. opereren. Aandachtspunt op langere termijn is wel de ontwikkeling van de voorziening onderhoud. Deze laat in 2023 een forse daling zien. In de volgende meerjarenbegroting zal zichtbaar worden of deze trend zich voortzet en of er op lange termijn ingegrepen moeten worden.

Ontwikkeling Eigen vermogen STAIJ 2018-2022

6.5.2. Ontwikkeling Kengetallen

	Werkelijk		Prognose	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2018	2019	2019	2021	2022	2023	2023
Streefwaarden							
Liquiditeit	0,75	1,36	1,27	1,30	1,33	1,34	1,33
Solvabiliteit	>30%	51%	49%	48%	48%	48%	46%
Huisvestingsratio	<10%	8%	7%	7%	7%	7%	7%
Weerstandsvermogen	>5%	11%	10%	10%	10%	10%	10%
Rentabiliteit	0%	-1,9%	-1,3%	0,1%	0,2%	0,1%	0,2%
Rijksbijdragen/baten		90%	90%	89%	89%	89%	89%
Personele lasten/baten	<90%	82%	85%	82%	83%	83%	82%

Liquiditeit

Bij liquiditeit gaat het erom of het bevoegd gezag in staat is om op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. Dit blijkt uit de verhouding tussen vlottende activa en de kortlopende schulden. Voor een goede liquiditeit moet dit getal minimaal boven de 1 liggen omdat er geen andere activa zijn die op korte termijn in geld kunnen worden omgezet.

Solvabiliteit

Bij de solvabiliteit gaat het erom in hoeverre een bevoegd gezag op lange termijn, ook in tijden van tegenspoed, aan haar verplichtingen kan voldoen. Dit blijkt uit de verhouding tussen eigen vermogen en het totaal van de passiva. Absolute normen voor solvabiliteit zijn moeilijk te geven. Beoordeling van het eigen vermogen kan niet los worden gezien van de beoordeling van de hoogte van de voorzieningen. Immers, wanneer die niet toereikend zijn om de toekomstige verplichtingen te dekken, zal aanvulling vanuit het eigen vermogen moeten plaatsvinden. In geval van een gezonde financiële positie, is een ondergrens van 30% wenselijk.

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio geeft een indicatie van de totale huisvestingslasten ten opzichte van de totale lasten. Volgens de signaleringswaarde van de inspectie mag de indicator niet groter zijn dan 0,10. Een hogere indicator geeft aan dat er verhoudingsgewijs teveel middelen besteed worden aan huisvesting.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft een indicatie van het risicomanagement voor het bestuur. Bekeken wordt in hoeverre het bestuur zich een tekort kan permitteren in relatie tot de opgebouwde reserves. Het is van belang waarom reserves worden aangehouden of - bij negatieve stand - waardoor een negatieve stand wordt veroorzaakt. Te hoge reserves duiden op "spaargedrag", te lage reserves kunnen duiden op zorgeloos financieel management. Negatieve reserves kunnen consequenties hebben voor de continuïteit. De meerjarige trend als indicator is zeer belangrijk.

Rentabiliteit

Als indicator is de rentabiliteit een waardevol trendgegeven. Te grote positieve verschillen roepen vragen op inzake het bestedingspatroon. Negatieve verschillen duiden op een te ruim financieel management, met mogelijke consequenties in de komende jaren.

Rijksbijdragen/baten

Het kengetal Rijksbijdragen/ baten geeft aan in welke mate de school afhankelijk is van de rijksbijdragen die op grond van het aantal leerlingen wordt vastgesteld.

Personele lasten/baten

De personele lasten betreft de (vaak) grootste kostenpost van een school. Vooral trendmatig kan dit kengetal een belangrijk signaal geven. De personele lasten kunnen worden afgezet tegenover de bekostiging. Volgens de normen van de inspectie mag deze waarde niet hoger zijn dan 90%.

In bovenstaand overzicht staan de streefwaarden opgenomen zoals deze door de Inspectie worden gehanteerd bij het toezicht op de financiële continuïteit van onderwijsinstellingen.

De Inspectie benadrukt dat het geen normen zijn waaraan schoolbesturen moeten voldoen. Het onderschrijden van een norm leidt niet automatisch tot aangepast financieel toezicht. De normen zijn meer bedoeld om te toetsen of een schoolbestuur gezond is en op korte en lange termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Grove afwijkingen in de begroting of jaarrekening ten opzichte van de norm kunnen wel leiden tot extra onderzoek. Hier is bij STAIJ geen sprake van. Sterker nog, ons financieel beheer is bij het inspectieonderzoek in de zomer van 2019 als voldoende beoordeeld. Bovenstaande cijfers geven aan dat STAIJ een stevig financieel fundament heeft

gevormd, waardoor wij de komende jaren door kunnen blijven bouwen aan niet alleen een financieel gezonde maar ook aan een kwalitatief sterke organisatie. Vanzelfsprekend blijven wij alert. Door deze begroting in uitvoering te nemen zien wij op dit moment geen risico's voor de financiële continuïteit.

6.6. Risicoanalyse 2020-2023

In de begroting 2020 en de meerjarenbegroting 2021-2023 hebben wij de tegenvallers zoveel mogelijk in kaart gebracht. Zo is rekening gehouden met een het feit dat we door het lerarentekort toch een beroep moeten doen op externe organisaties. Desalniettemin nemen wij een risicoparagraaf op van onderwerpen die tot niet begrote kosten zouden kunnen leiden. Uitgangspunt hiervoor vormen de in de nota reservepositie STAIJ genoemde strategische risico's die hier zijn aangevuld met beheersmaatregelen. De risico's zullen gemonitord worden in de managementrapportages.

Risicogebied	Bijbehorend Risico	Kans van optreden	Financiële impact van	Range tussen laag/hog in k€		Beheersmaatregel
				Min	Max	
Algemeen						
Bekostiging OCW	Risico Instabiliteit bekostiging	Hoog	Gemiddeld	100	200	Nauwkeurig monitoren bekostiging gegevens, indien nodig ingrijpen in de exploitatie
Demografie	Door de grilligheid van de zij-uitstroom wijken de leerlingprognoses af.	Middel	Hoog	250	500	Monitoren leerlingaantallen, indien mogelijk formaties aanpassen
Aanbod						
<i>Koersplan; Al onze leerlingen ongeacht hun achtergrond of talenten, krijgen de kans het beste uit zichzelf te halen en te laten zien. We realiseren een breder curriculum met kansen voor alle leerlingen.</i>						
ICT en het onderwijs	ICT leidt tot een extra beheerslast die niet altijd overzien wordt.	Middel	Middel	100	200	Monitoren uitgaven, indien nodig zorgen voor een centrale bundeling van beheersdiensten.
Te kleine Scholen	Scholen onder opheffingsnorm krijgen geen subsidie van gemeente, en zijn gemiddeld inefficiënter in bedrijfsvoering.	Middel	Middel	100	200	Financiële monitoring per brinnummer, onderzoeken of scholen kwalitatief nog wel op orde zijn.
Personeel						
<i>Koersplan; Het lerarentekort heeft onze grootste prioriteit. Want alleen met voldoende en goedgeschoold personeel kunnen we kwaliteit en goed onderwijs leveren.</i>						
Voldoende en goed personeel op al onze scholen	Geen personeel te vinden hierdoor extern invulling nodig	Hoog	Hoog	500	1000	Het niet volledig invullen van de betreffende formatie waardoor de extra kosten beperkt blijven. Actief blijven werven gedurende het schooljaar.
Goed werkgeverschap	Extra kosten om leerkrachten te behouden.	Hoog	Middel	250	500	Zoveel mogelijk op te lossen binnen de beschikbare middelen
Taken en verantwoordelijkheden	Het is door alle problematiek niet voor iedereen mogelijk om aan deze ambitie te voldoen.	Middel	Middel	100	200	inzet subsidies gemeente, zoals teambeurzen en ondersteuning directies
Gemeenschap						
<i>Koersplan: Onze scholen willen er alles aan doen om aantrekkelijk te zijn voor alle ouders en kinderen in de wijk</i>						
Passend Onderwijs	Problematiek wordt te groot om Passend onderwijs te kunnen geven, waardoor het aantal duurder arrangementen oploopt. Capaciteitsproblemen in het SO en	Middel	Middel	100	200	Versterken van de samenwerking tussen het speciaal onderwijs en onze scholen om expertise te vergroten.
Ouderbetrokkenheid	Juridisering van het onderwijs, AVG vraagt onverwachte investeringen.	Middel	Middel	100	200	Proberen op te lossen binnen de huidige budgetten, anders toch extra expertise inhuren om grotere schade te voorkomen
Lerende en duurzame organisatie						
<i>Koersplan: STAIJ wil zich ontwikkelen tot een lerende organisatie die zich op alle niveaus aanpast aan wat nodig is.</i>						
Een professionele cultuur	Onvoldoende capaciteit om huidige staf om verbetering mogelijk te maken.	Laag	Middel	50	100	Gebruik maken en delen van de expertise op de scholen.
Randvoorwaarden						
<i>Koersplan: Gezonde financiën, prettige schoolgebouwen en oog voor duurzaamheid zijn belangrijke randvoorwaarden voor ons beleid</i>						
Financiën						
ERD Schap	Door olopeng ziekteverzuim toenemende vervangingskosten	Middel	Middel	100	200	Uitvoering geven aan het plan van aanpak ter verlaging van het ziekteverzuim. Strakke monitoring, bewustwording, goede
Huisvesting	Achterstallig onderhoud ihkv MJOP	Middel	Hoog	250	500	Actueel houden uitvoering van de plan om achterstalligheid te voorkomen, indien structureel toevoegen aan exploitatie.
				2.000	4.000	